

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum VI. Ad quæstiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](#)

parochus, aliisve beneficiarius propter odium contractum apud plebem, vel Magistratum utilis futurus non putatur, Episcopus proprio motu permutationem instaurare potest argum. hujus c. ubi id docet Abb. n. 8. Imola n. 6. & argum. c. n. s. 10. derenunciatione, ubi id Innocentius docet.

CAPITULUM VI.

Ad quæstiones.

PARAPHRASIS.

Inquidam diocesi duæ erant Ecclesiæ Conventuales habentes singulæ parochiam sibi unitam: has duas parochias Religiosi permutare volebant propter vicinitatem maiorem, sed quia una earum uberiores proventus habebat, id est Conventualis Ecclesiæ, sive Monasterium, cui liberat, postulavit, summam aliquam pecunia superaddi. Quæsumus fuit, num id licet; responder Clemens III. permutationem parochiarum per se, ac seorsim faciendam esse, & contractum permutationis possessionum, cum refusione pecuniarum, quatenus unius parochiæ possessiones majoris valoris sunt, itidem per se, ac seorsim instituendum esse, ita, ut hi contractus non miscantur.

SUMMARIUM.

1. Etiam beneficia, quæ in proprietatem tenentur, permutari possunt.
2. Non tamen possunt vendi.
3. Possessiones tamen illæ annexæ in astimationem deduci possunt, præsertim cum de his contractus specialis fiat.

Notandum primum. Beneficia non tantum permutari possunt, si teneantur in titulum, sed etiam si teneantur in proprietatem. Ita Hofst. & Abb. hic n. 2. & dixi de hoc in lib. 4. tra. ult. §. 5. q. 6. Diversimodè autem Superioris contentus, seu auctoritas requiritur, prout bene notavit Abb. n. 5, si enim permutentur beneficia,

que possidentur in titulum, requiritur Superioris auctoritas, quia beneficium sine Canonica institutione non obtinetur; si autem permutentur beneficia, quæ habentur in proprietatem, tunc requiritur consensus, & auctoritas Superioris, sicuti ad quandam rei Ecclesiasticæ alienationem, sicuti constat ex tit. de rebus Ecclesiæ non alienandis.

Notandum secundo. Licet Ecclesiæ, & beneficia, quæ tenentur in proprietatem, ex causa justa utilitatis, & adhibitis solemnitatibus permutari possint, non tamen vendi, seu pro pretio dari. Ita Gl. hic v. per se. Ratio est, quia spiritualia non possunt pretio astimari, aut comparari, ut hinc, & c. cùmpri dem 4. de pactis c. super eo 7. de transactionibus. emptio autem & venditio sine pretio non est. S. item pretium. Inst. de emptione.

Notandum tertio. Possessiones annexæ Ecclesijs, seu beneficijs permutandis in astimationem secundum se venire, atque vendi possunt ex causa justa, & adhibitis solemnitatibus, eò quod temporales sint, & pretio astimabiles. Tametsi vero consultum sit, ac tutius ad vitandam Simoniz suspicionem, ut duo distincti contractus sub diversa verborum forma instituantur, quorum uetus sit permutationis Ecclesiærum secundum se, alter vero permutationis, aut venditionis possessionum; sufficere tamen videtur, si fiat per modum unius contractus æquivalentis duobus, hoc modo, parochiam unam cum prædijs, & juribus adhaerentibus permutamus cum parochia, ita ut compensatio uberiorum proventuum nostræ parochiæ fiat mille aureis numeratis.

CAPITULUM VII.

Cùm olim.

PARAPHRASIS.

Magister S. & B. Archidiaconatum, &c Præposituram inter se permutârunt; ea causa coram delegatis judicibus agitata fuit; postea vero coram Innocentio III.

in